

Vánoční setkání

Pozdrav

Milé sestry a milí bratři, přátelé a hosté vítám Vás na těchto bohoslužbách, v 1. svátek vánoční slovy apoštolskými: *Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen*

Introit (Iz 52, 7-10)

7 *Jak líbezné je, když po horách jdou nohy toho, jenž poselství nese a ohlašuje pokoj, jenž nese dobré poselství a ohlašuje spásu, jenž Sijónu hlásá: „Tvůj Bůh kraluje!“*

8 *Slyš! Tvoji strážní pozvedají hlas, plesají společně, protože na vlastní oči vidí, že Hospodin se vrací na Sijón.*

9 *Zvučně spolu plesejte, jeruzalémské trosky, vždyť Hospodin potěšil svůj lid, vykoupil Jeruzalém.*

10 *Hospodin obnažil svou svatou paži před zraky všech pronárodů. I spatří všechny dálavy země spásu našeho Boha.*

Píseň: EZ 493 - Kampak to spěcháte, pastýřové

Modlitba

Pane, přicházíme a těšíme se z Tvého pozvání. Přicházíme a jsme zároveň trochu nejistí, zmatení. Jako bychom se znovu učili žít, jako bychom znovu hledali své místo uprostřed rozpořbovaného světa, který se vymyká naší zkušenosti. Jako bychom se znovu učili ptát se po Tobě. A právě dnes Ti chceme moc poděkovat, že smíme vzít vážně Tvé zaslíbení o světle pro ty, kdo chodí v temnotách. Poděkovat za to, že si smíme připomenout, že jsi přišel za člověkem, že přicházíš za námi a vstupuješ do našich životů. Že se nemusíme bát, že bychom zůstali sami uprostřed změní cest. Pane, prosíme, uč nás být ujištěním o této naději našim blízkým i lidem kolem nás. Amen.

I. Čtení (Lk 2, 1-20)

1 *Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu.*

2 *Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius.*

3 *Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města.*

4 *Také Josef se vydal z Galileje, z města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova,*

5 *aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě.*

6 *Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina.*

7 *I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou.*

8 *A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda.*

9 *Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň.*

10 *Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všecken lid.*

11 *Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově.*

12 *Toto vám bude znamením: Naleznete dětátko v plenkách, položené do jeslí.“*

13 *A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha:*

14 *„Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení.“*

15 *Jakmile andělé od nich odešli do nebe, řekli si pastýři: „Pojďme až do Betléma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil.“*

16 *Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to dětátko položené do jeslí.*

17 *Když je spatřili, pověděli, co jim bylo řečeno o tom dítěti.*

18 *Všichni, kdo to uslyšeli, užasli nad tím, co jim pastýři vyprávěli.*

19 *Ale Maria to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom.*

20 *Pastýři se pak navrátili, oslavující a chválíce Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.*

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

Slůvko dětem (Vánoční lekce)

Píseň: EZ 297 - Děkujem ti, Pane Bože

Píseň: EZ 481 - Ó křesťané všichni v radostném plesání

Kázání (Lk 2, 14)

14 „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení.“

Bratři a sestry, milí přátelé a hosté.

Nastal nám čas vánoční a málokdy se dozvíme, o čem vlastně by člověk měl o Vánocích rozjímat. Co děláme o Vánocích jiného, než po zbytek roku? Nebo jinak, co bychom měli dělat po zbytek roku, stejně jako o Vánocích? Vánoce jsou v naší kultuře chápány stále především jako **svátky rodiny** (to klišé o horečném nakupování málokdy pamatuje na to, že většina lidí se vrhá do přeplněných supermarketů ne proto, že by jim to činilo zvláštní rozkoš, nýbrž proto, že chtějí udělat radost někomu jinému). Není proto divu, že při dnešním stavu rodiny se s tímto tématem do vědomí mnoha lidí **vlamují myšlenky**, které mnoho pokoje a radosti nepřinesou. Je stále méně a méně lidí, kterým se obraz rodinné idyly kolem vánočního stolu a rozsvíceného stromu rýmuje s realitou jejich života.

Avšak křesťanské poselství Vánoc leží poněkud hlouběji než v rovině přecitlivělých úvah a vzpomínek na dětství. Jaký je teda smysl těchto svátků? Pro někoho to jsou konzumní Vánoce, někdo ve Vánocích vidí patrona děda Mráze, jiného naplňuje poetický folklór a mytologie Ježíška. Skutečnost však nacházíme ve vánočním příběhu evangelií a jejich teologickém smyslu. Je to víra, která znamená **vejít do příběhu**, nechat se jím zasáhnout a proměnit. Víra, o níž jde, nespočívá v tom, že budeme tento text považovat za spolehlivou reportáž o tom, co se kdysi stalo. Pravda o biblických příbězích a jejich smyslu leží mnohem hlouběji. Setkáme se s ní na mostě, který vede mezi **biblickým vyprávěním a naším životem**. Tento most buduje společenství, víra, láska, odpuštění. A skrze ten most vcházíme do příběhu, který nás má zasáhnout a proměnit. Pravda biblických příběhů není pravdou o něčem, co kdysi odeznělo, nýbrž pravdou o nás a pro nás.

Vánoční příběh z Lukášova evangelia nám předkládá prosté vyprávění o tom, jak se chudým lidem narodilo dítě. Na počátku se vyprávění dotýká vysokého světa mocných a slavných (vyšlo nařízení od císaře Augusta) a nakonec zazní andělský chór. To podstatné je vykresleno uprostřed: Maria porodila svého prvorozeného syna, zavinula ho do plenek a položila do jeslí, protože v zájezdním útulku nebylo pro ně místa. A Písmo dodává: V té krajině nocovali pod širým nebem pastýři a střídali se na hlídce u svého stáda.

Boží vstup do světa začal v rovině velké politiky: celou říši uvede do pohybu císařské nařízení. Josef a Maria se vydávají na svou cestu z Nazareta do stáje na okraji přeplněného Betléma. Ten, který se tam narodil, jistě nebyl zahrnut do císařských soupisů lidu. Ale my už čteme tento text s vědomím, že i nařízení a propočty mocnářů nejsou to nejdůležitější: o císaři Augustovi dnes většina z nás ví jen to, že vládl v době, kdy se v betlémské stáji narodil Mariin syn. Příběh, který začíná, bude plný paradoxů; to největší je tam vždy ukryto v nepatrných věcech.

1. První, kdo o novorozeném uslyšeli, byli **pastýři**. Pastýři nacházejí znamení, které jim bylo ohlášeno hlasem z výsosti: je jím dítě, položené v jeslích. Pastýři vyprávějí o tom, co jim bylo pověřeno o tom dítěti a vzbuzují údiv – Maria však to všechno uchovávala ve svém srdci a rozvažovala o tom.
2. K pastýřům se později přidávají **mudrci**; legenda dodává: královští mudrci. Prostí a chudí tak stanou vedle moudrých a urozených. Setkávají se u dítěte, ležícího na Mariině klíně – tak to známe z nespočetných zobrazení na plátnech velkých mistrů. V tomto výjevu je ukryto další důležité poselství: Moudrost a prostota jsou dva póly, které od sebe nemají daleko. Oba mají stejně blízko k tajemství, které je za znamením dítěte. Ti však, kteří ztratili prostotu a nedozráli k moudrosti, dokáží jen stěží najít cestu do Betléma.

Nejlépe zachází s tajemstvím ten, kdo to všechno **uchovává v srdci**. Pro biblické chápání není srdce pouhé „*sídlo citu*“. Je to hlubinné jádro naší bytosti, kde zrají nejhlubší motivy našeho přesvědčení i konání. Je to hloubka, kterou sami nemáme ve vlastní režii, místo, kde překračujeme sebe samotné. **Místo, kde nás také oslovuje Bůh.**

Slavnost narození Ježíše Krista není pro křesťany jen pietní připomínkou narozenin velkého muže z dávné minulosti, nýbrž **zvěstí**, která říká něco podstatného o člověku vůbec, o našem lidství – a také o Bohu a jeho vztahu k lidstvu. A to slovo Bůh se stalo pro mnohé lidi cizím slovem, vzdáleným, podezřelým, budícím i nepříjemné pocity. Člověk se touží stát Bohem, ale nedaří se mu to, nejde mu to, neví jak a nikdy toho nedosáhne. Naopak Bůh se stává člověkem, sklání se k zemi, přibližuje se ke svému stvoření a je mu nablízku.

A najednou slyšíme z ticha vánoční noci zvěst o tom, že v Božím srdci je jiná touha – **touha být člověkem**. To podstatné na vánoční zvěsti je věta, že **Slovo se stalo tělem**, a tím Slovem Bůh plně vyjádřil sám sebe. Bůh, který je pro nás nejdříve vzdálený a nepochopitelný, všechno přesahující, ten Bůh se učinil srozumitelným: posílá své Slovo. Dává své Slovo lidem a nevezme je zpátky. Ježíš Nazaretský, jeho lidství – i v tomto tvaru **dětské bezmoci** – je plností Božího sebevyjádření. Člověčenství je to místo, kde se Bůh s námi setkává.

Bratři a sestry,

Ve jménu této **vánoční víry** tvrdíme, že je to velká věc být člověkem. Věříme, že každý, kdo přijímá své vlastní lidství i lidství druhých vděčně a odpovědně jako dar a jako poslání, se už tím **setkává s Bohem**.

Bůh je vždycky tam, kde je člověk – i tato naděje je součástí vánoční víry. Ve jménu této vánoční víry říkáme **Ne** všem pokusům hodnotu člověka snižovat a znevažovat. Ve jménu této vánoční víry říkáme, že žádný člověk na světě nesmí být diskriminován – ani z důvodů rasových, ani z důvodů náboženských, ani z důvodů politických, ani z důvodů nacionálních. Ve jménu této vánoční Boží důvěry v člověka chceme připomenout velikost a krásu všem, kteří si zoufají. Lidský život – každý, i ten nejkřehčí, i ten, skrytý dosud v lůně matky – je posvátný. Je to velká věc, být člověkem, říká nám poselství vánoční noci.

Vánoční evangelium nám říká: Že Bůh k nám přichází jako dítě bez domova, jako naděje a příslib. Vidíme jen tu lidskou, křehkou a zranitelnou stránku – ta je však znamením odkazujícím k tajemství, do nějž může vstoupit jen **odvaha víry, touha naděje a pokora lásky**. Amen

Modlitba

Bože náš, ty ses vzdal moci, když jsi nám poslal svého Syna jako souputníka v našich bolestech a každodenních úkolech. Děkujeme za každé setkání s Tebou. Amen.

Ticho – 30 sekund

Píseň: EZ 464 - Narodil se Kristus Pán, veselme se

Večeře Páně

Vyznání vin

Sám Bůh nám vychází vstříc s pozdravem: Pokoj vám. Bůh i nás zve na cestu. Říká: přichystal jsem ti stezku spravedlnosti a milosrdenství. Následuj mne. A člověk tuší, že to nebude cesta jednoduchá. Mnohdy bude úzká, užší, než by čekal. Ale na jejím konci jsou otevřené dveře. Dveře společenství s Bohem, dveře života skrze našeho Pána Ježíše Krista.

- Já jsem ta cesta, praví Pán. Cesta, která vede do milostivé náruče Boží.
- Já jsem i pravda, říká také. Pravda, která ti dává svobodu.
- Já jsem i život. Život, který je otevřen i pro tebe. Život, který zná lásku a slitování, a proto ti vychází vstříc.

Vyznáváš-li, že jsi ochoten vstoupit na cestu následování, věříš-li, že pravda poselství Kristova je dobrým a hodným způsobem lidského pobývání na zemi. A chceš-li stát při životě při všem všelijakém lidském živoření s chybami a vinami, pak neváhej na takovou cestu vstoupit. Pro každého, kdo se jí upřímně odváží má Bůh slovo milosti a potěšení:

Slovo milosti

A. Text:

Odpuštění, jakého je schopen jenom Bůh a jaké my jen nedokonale napodobujeme a tlumočíme lidem kolem sebe, takové odpuštění vás bude provázet, kamkoli půjdete.

Pravda, k níž jsme pozváni a povoláni, ta vám nedá spát, vládne-li bezpráví, lhostejnost a lež.

Láska, která je největší ze všech darů, ta vás bude pozvedat z prachu, když budete smutní a opuštění, a dá vám sílu a povede vás k pevné naději, k cíli, k pokojnému a radostnému životu. Amen

B. Pozdrav pokoje: na znamení pokoje a odpuštění – pozdravte se mezi sebou navzájem slovy „Pokoj tobě“

C. Apoštolské vyznání víry: Věřím v Boha Otce...

Apoštolské vyznání víry

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný. Amen.

Slova ustanovení (1Kor 11, 23-26)

23 Já jsem přijal od Pána, co jsem vám také odevzdal: Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, **vzal chléb**,

24 vzdal díky, lámal jej a řekl: „Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to číňte na mou památku.“

25 Stejně vzal po večeři i kalich a řekl: „**Tento kalich** je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to číňte, kdykoli budete pít, na mou památku.“

26 Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.

Epikléze (modlitba)

Pane, náš Otče, chléb a víno z tohoto stolu, nás vede k přemýšlení o tvém Synu: on rozdával chléb a víno a také sám sebe vydal. Chceme dnes podle svých sil činit to, co činil on. I pro ten dnešní chléb jsme pracovali a vynaložili nemálo sil. Děkujeme, že z tvé ruky smíme přijímat stále nový život a jít spolu s těmi, které jsi nám svěřil. Pro tvého syna, Pána našeho Ježíše Krista. Amen

Pozvání

A nebojte se přistoupit ke stolu Páně, kde je pro vás nachystáno posílení vaší víry. Do společenství kolem stolu Páně je zván každý, bez rozdílu církevní příslušnosti, jak dospělý, tak dítě. Kdo chcete, přijměte Boží pozvání, ať přicházíte odkudkoli a už nemeškejme, a radostně pojďme.

Píseň během vysluhování – EZ 463 - Jakož o tom proroci; EZ 448 - Před tebou, Pane, temno ztrácí sílu svou

- *Veźměte a jezte to jest tělo mé, které se za vás vydává.*
- *Veźměte a pijte to jest kalich mé krve, která se prolévá za vás na odpuštění hříchů.*

Propouštění

A. *Hle, já jsem s tebou, praví Bůh. Budu tě střežit všude, kam půjdeš, a zase tě přivedu do této země. Nikdy tě neopustím, ale učiním, co jsem ti slíbil." Jděte v pokoji a svou víru neste do světa.*

B. *Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vši moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha. Jděte v pokoji a svou víru neste do světa.*

Děkovná modlitba

Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné. Provinili jsme se, Bože, a přece jsi nás pozval na svou hostinu – co bychom k tomu mohli ještě dodat? Jen svůj dík. Zachraň, Hospodine, svůj lid a dopřej mu, aby vzdával chválu tvému jménu. Amen.

Píseň: EZ 483 - Slyš, jaká to libá píseň rozléhá se po nebi

Ohlášky

Přímlovná modlitba

Všemohoucí a milosrdný Bože, oslavujeme tě za to, že nejsi Bohem proti nám, ale Bohem pro nás. Radujeme se z toho, že nejsi Bohem bez nás, ale Bůh s námi. Naše chvály patří navěky Tvé vůli, se kterou jsi k nám poslal svého Syna, našeho Spasitele Ježíše Krista.

- Prosíme Tě, buď s námi i v dnešní sváteční den, buď i se všemi křesťany ve všech dnešních shromážděních na celém světě, především tam, kde vládcové hrozí pronásledováním, vězněním a smrtí a tam, kde ani v těchto dnech nepřestávají hrůzy válek či teroristického šílenství.
- Prosíme tě, buď s námi v dnešní den i v nadcházejícím novém kalendářním roce. Učiň nás jediným stádem jediného pastýře. Nasyť a občerstvi ty, kdo hladoví a žízní na těle i na duši.
- Buď s nemocnými, starými a opuštěnými. Buď s těmi, kdo nevidí, z čeho by se na světě měli a mohli radovat.
- Prosíme tě, abychom v záplavě informací, pocitů, vánočních a novoročních přání nezapomínali na to, co je stálé a neměnné, na tvou lásku. Prosím, ať umíme žít pro ostatní, a nejen pro sebe, ať máme síly žít život spravedlivý.

Pane, svěřujeme ti v tichosti své osobní modlitby...

Vyslyš nás, prosíme, skrze Krista, našeho Pána, ukazuj nám naši vlastní odpovědnost ve zvěstování evangelia a přijmi i tuto naši společnou modlitbu.

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť Tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.

Slůvko dětí

Posláni (Iz 60,1-2)

1 „Povstaň, rozjasni se, protože ti vzešlo světlo, vzešla nad tebou Hospodinova sláva.

2 Hle, temnota přikrývá zemi, soumrak národy, ale nad tebou vzejde Hospodin a ukáže se nad tebou jeho sláva.

Požehnání

Zpívejte Hospodinu novou píseň, vždyť před očima všech národů zjevil svou spravedlnost a nezapřel své milosrdenství. Ať vás jeho milost, láska a pravda provázejí, kamkoli zamíří vaše kroky; Boží pokoj ať prozáří vaše dny a vede vaše cesty.

Píseň: EZ 484 - Tichá noc, přesvatá noc